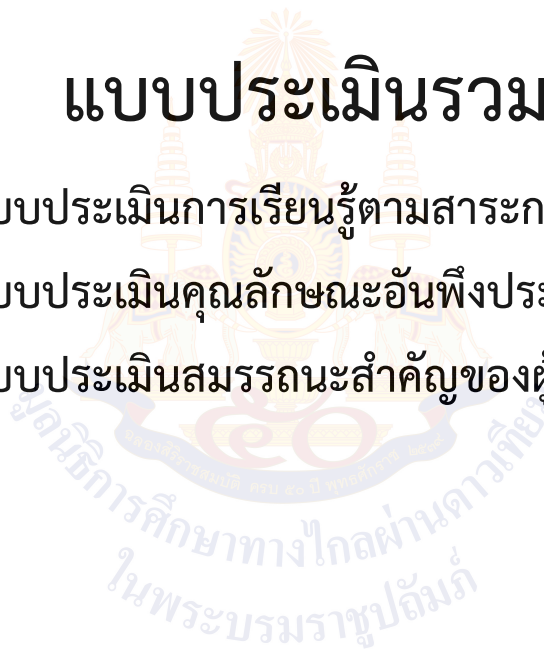

ภาคผนวก ก

แบบประเมินรวม

- แบบประเมินการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ดนตรี

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยสุโขทัย”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตามโจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยสุโขทัยได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยสุโขทัยครบถ้วน ถูกต้องมี และ สาระสำคัญ	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยสุโขทัยครบถ้วน และถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยสุโขทัยไม่ครบถ้วน และไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผังความคิดด้วยความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วยความคิดที่แปลกใหม่ แต่ ยังต้องพัฒนาในด้านการสื่อความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย และยังต้องพัฒนาด้าน การสื่อความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มี ความคิดแปลกใหม่ และไม่สามารถสื่อความหมายของ แผนผังความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยอยุธยา”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตามโจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยอยุธยาได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยอยุธยาครบถ้วน ถูกต้องมี และ สาระสำคัญ	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยอยุธยาครบถ้วน และถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยอยุธยาไม่ครบถ้วน และไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผังความคิดด้วยความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วยความคิดที่แปลกใหม่ แต่ ยังต้องพัฒนาในด้านการสื่อความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย และยังต้องพัฒนาด้าน การสื่อความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มี ความคิดแปลกใหม่ และไม่สามารถสื่อความหมายของแผนผังความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๒๐-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๕-๑๑	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๐-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๕-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตามโจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ครบถ้วน ถูกต้องมี และ สาระสำคัญ	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ครบถ้วน และถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ไม่ ครบถ้วน และไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผังความคิดด้วยความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วยความคิดที่แปลกใหม่ แต่ ยังต้องพัฒนาในด้านการสื่อความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย และยังต้องพัฒนาด้าน การสื่อความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มี ความคิดแปลกใหม่ และไม่สามารถสื่อความหมายของ แผนผังความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	
																		</				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๒๐-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๕-๑๑	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๐-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๕-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตามโจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ครบถ้วน ถูกต้องมี และ สาระสำคัญ	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ครบถ้วน และถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง วิวัฒนาการดนตรีไทยสมัยรัตนโกสินทร์ไม่ ครบถ้วน และไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผังความคิดด้วยความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วยความคิดที่แปลกใหม่ แต่ ยังต้องพัฒนาในด้านการสื่อความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานมีความคิด สร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย และยังต้องพัฒนาด้าน การสื่อความหมายของ แผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอก โดยไม่มี ความคิดแปลกใหม่ และไม่สามารถสื่อความหมายของ แผนผังความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๒๐-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๕-๑๑	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๐-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๕-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคล”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตามโจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลครบถ้วน ถูกต้องมีและสาระสำคัญ	สรุปความรู้ เรื่อง อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลครบถ้วน และถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผังความคิดด้วยความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วยความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาในด้านการสื่อความหมายของแผนผังความคิด	ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย และยังต้องพัฒนาด้านการสื่อความหมายของแผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอกโดยไม่มี ความคิดแปลกใหม่ และไม่สามารถสื่อความหมายของแผนผังความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม	
																							
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔		๒๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๒๐-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๕-๑๑	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๐-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๕-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคล”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องตามโจทย์	สรุปความรู้ เรื่อง อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลได้อย่างถูกต้อง สมบูรณ์ มีสาระสำคัญครบถ้วน	สรุปความรู้ เรื่อง อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลครบถ้วน ถูกต้องมีและสาระสำคัญ	สรุปความรู้ เรื่อง อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลครบถ้วน และถูกต้อง	สรุปความรู้ เรื่อง อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง
๒. ความคิดสร้างสรรค์	สร้างผลงานแผนผังความคิดด้วยความคิดที่แปลกใหม่	สร้างผลงานด้วยความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาในด้านการสื่อความหมายของแผนผังความคิด	ผลงานมีความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย และยังต้องพัฒนาด้านการสื่อความหมายของแผนผังความคิด	ผลงานเป็นการคัดลอกโดยไม่มี ความคิดแปลกใหม่ และไม่สามารถสื่อความหมายของแผนผังความคิดได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม	
																							
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔		๒๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๒๐-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๕-๑๑	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๐-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๕-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความครบถ้วนของคำตอบตามประเด็นที่กำหนด	ระบุนรายละเอียดของสถานการณ์ที่เลือกได้อย่างครบถ้วน ได้แก่ - อิทธิพลต่อบุคคล/สังคม - ด้านบุคลิกภาพ/สุขภาพจิต/โสตประสาท/สายตา/ฟัง/สติปัญญา/ความสามัคคี/วิถีชีวิต/พิธีกรรม	ระบุนรายละเอียดของสถานการณ์ที่เลือกไม่ครบ ขาดหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งเพียง ๑ หัวข้อ อิทธิพลต่อบุคคล/สังคม , ด้านบุคลิกภาพ/สุขภาพจิต/โสตประสาท/สายตา/ฟัง/สติปัญญา/ความสามัคคี/วิถีชีวิต/พิธีกรรม	ระบุนรายละเอียดของสถานการณ์ที่เลือกไม่ครบ ขาดหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งเพียง ๒-๓ หัวข้อ (อิทธิพลต่อบุคคล/สังคม , ด้านบุคลิกภาพ/สุขภาพจิต/โสตประสาท/สายตา/ฟัง/สติปัญญา/ความสามัคคี/วิถีชีวิต/พิธีกรรม)	ระบุนรายละเอียดของสถานการณ์ที่เลือกไม่ครบ ขาดหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งเพียงมากกว่า ๓ หัวข้อ (อิทธิพลต่อบุคคล/สังคม , ด้านบุคลิกภาพ/สุขภาพจิต/โสตประสาท/สายตา/ฟัง/สติปัญญา/ความสามัคคี/วิถีชีวิต/พิธีกรรม)
๒. ความถูกต้องของเนื้อหา	อธิบายเนื้อหาได้ถูกต้องทั้งหมด	อธิบายเนื้อหาได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่	อธิบายเนื้อหาได้ถูกต้องมากกว่าครึ่งหนึ่งของเนื้อหาทั้งหมด	อธิบายเนื้อหาได้ถูกต้องน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของเนื้อหาทั้งหมด
๓. การแสดงความคิดเห็นของตัวเอง	-	-	เขียนแสดงความคิดเห็นได้ตรงประเด็น มีความเป็นเหตุเป็นผล พร้อมทั้งมีการแสดงตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจน	เขียนแสดงความคิดเห็นได้ค่อนข้างตรงประเด็น มีความเป็นเหตุเป็นผล แต่ขาดการแสดงตัวอย่างประกอบ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม	
																							
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔		๒๐

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๒๐-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๕-๑๑	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๐-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๕-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “สร้างสรรค์งานดนตรี (เพลงเกี่ยวข้าว)”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องของการใช้ฉันทลักษณ์ตามที่กำหนด	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวครบตามฉันทลักษณ์โดยมีขั้นต้น ต่อด้วยรับพร้อมกัน มีเนื้อเพลงจำนวน ๔ บาท คล้องจองตามจังหวะที่ ๒ กับจังหวะที่ ๓ และระหว่างบาท มีบทลงท้าย	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวไม่ครบตามฉันทลักษณ์ไม่มีขั้นต้นที่ต่อด้วยรับพร้อมกัน มีเนื้อเพลงจำนวน ๔ บาท คล้องจองตามจังหวะที่ ๒ กับจังหวะที่ ๓ และระหว่างบาท มีบทลงท้าย	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวไม่ครบตามฉันทลักษณ์ไม่มีขั้นต้นที่ต่อด้วยรับพร้อมกัน มีเนื้อเพลงจำนวน ๓ บาท คล้องจองตามจังหวะที่ ๒ กับจังหวะที่ ๓ และระหว่างบาท มีบทลงท้าย	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวไม่ครบตามฉันทลักษณ์ไม่มีขั้นต้นที่ต่อด้วยรับพร้อมกัน มีเนื้อเพลงน้อยกว่า ๓ บาท ไม่คล้องจองตามจังหวะที่ ๒ กับจังหวะที่ ๓ และระหว่างบาท ไม่มีบทลงท้าย
๒. ความคิดสร้างสรรค์	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวด้วยความคิดที่แปลกใหม่	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวด้วยความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาในด้านการสื่อความหมาย	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวมีความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย และยังต้องพัฒนาด้านการสื่อความหมายของเพลง	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวโดยการคัดลอกโดยไม่มีความคิดแปลกใหม่และไม่สามารถสื่อความหมายของเพลงได้

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม	
																							
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔		๒๐
				</																			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๒๐-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๕-๑๑	หมายถึง	ดี
คะแนน	๑๐-๖	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๕-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “สร้างสรรค์งานดนตรี (เพลงเกี่ยวข้าว)”

หัวข้อการประเมิน	คะแนน/เกณฑ์การประเมิน			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้องของการใช้ฉันทลักษณ์ตามที่กำหนด	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวครบตามฉันทลักษณ์โดยมีขั้นต้น ต่อด้วยรับพร้อมกัน มีเนื้อเพลงจำนวน ๔ บาท คล้องจองตามจังหวะที่ ๒ กับจังหวะที่ ๓ และระหว่างบาท มีบทลงท้าย	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวไม่ครบตามฉันทลักษณ์ไม่มีขั้นต้นที่ต่อด้วยรับพร้อมกัน มีเนื้อเพลงจำนวน ๔ บาท คล้องจองตามจังหวะที่ ๒ กับจังหวะที่ ๓ และระหว่างบาท มีบทลงท้าย	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวไม่ครบตามฉันทลักษณ์ไม่มีขั้นต้นที่ต่อด้วยรับพร้อมกัน มีเนื้อเพลงจำนวน ๓ บาท คล้องจองตามจังหวะที่ ๒ กับจังหวะที่ ๓ และระหว่างบาท มีบทลงท้าย	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวไม่ครบตามฉันทลักษณ์ไม่มีขั้นต้นที่ต่อด้วยรับพร้อมกัน มีเนื้อเพลงน้อยกว่า ๓ บาท ไม่คล้องจองตามจังหวะที่ ๒ กับจังหวะที่ ๓ และระหว่างบาท ไม่มีบทลงท้าย
๒. ความคิดสร้างสรรค์	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวด้วยความคิดที่แปลกใหม่	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวด้วยความคิดที่แปลกใหม่ แต่ยังต้องพัฒนาในด้านการสื่อความหมาย	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวมีความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย และยังต้องพัฒนาด้านการสื่อความหมายของเพลง	แต่งเพลงเกี่ยวข้าวโดยการคัดลอกโดยไม่มีความคิดแปลกใหม่และไม่สามารถสื่อความหมายของเพลงได้
๓. ความไพเราะ	มีความไพเราะของน้ำเสียง ทำนองและจังหวะเพลง ออกเสียงภาษาไทยได้ถูกต้อง	มีความไพเราะของน้ำเสียง ทำนองและจังหวะเพลง	มีทำนองและจังหวะเพลงถูกต้อง	มีทำนองและจังหวะเพลงไม่ถูกต้อง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๐-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๗-๕	หมายถึง	ดี
คะแนน	๔-๒	หมายถึง	พอใช้
คะแนน	๑-๐	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมิน.....

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

นาฏศิลป์

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๓ หมายถึง ดี
คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง
เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอรูปแบบการ แสดงนาฏศิลป์ เห็นคุณค่า ของการแสดงนาฏศิลป์ไทย แต่ละประเภทและแนวทาง ในการสร้างสรรค์งาน นาฏศิลป์ไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
นำเสนอรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละ ประเภทและแนวทางในการ สร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

(* พฤติกรรมบ่งชี้เปลี่ยนตามเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้)

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง รูปแบบนาฏศิลป์ไทย ๑

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง รูปแบบนาฏศิลป์ไทย ๑
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง บทบาทนาฏศิลป์และแนวทางการสืบสาน อนุรักษ์นาฏศิลป์
และการละคร

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง สื่อสารสื่อสารภาษาท่า

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ไม่มีการตกแต่งชิ้นงาน
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความคิด	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง สื่อสารสื่อสารภาษาท่า

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ฝึกการแสดงต้นกำรำเคียว

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มี	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมี

แบบประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

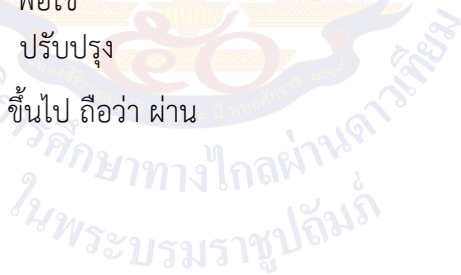
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				รวม
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
๑	มีการลำดับขั้นตอน					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน					
๓	ทุกคนมีหน้าที่ในการทำงาน					
๔	แสดงความคืบหน้าและปัญหาชัดเจน					
๕	ความสะอาดของใบงาน					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง จัดการแสดงต้นกำรำเคียว
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน					
		คะแนน	ห้อง๓/๑	ห้อง๓/๒	ห้อง๓/๓	ห้อง๓/๔	ห้อง๓/๕
๑	ขั้นตอนในการทำงาน	๕					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน	๕					
๓	ลีลาท่ารำสวยงาม	๑๕					
๔	รำถูกต้องตามจังหวะ ทำนอง	๑๐					
๕	ความสวยงามของแถว ความพร้อมเรียง	๑๐					
๖	น้ำเสียงในการร้องเพลง	๑๕					
๗	จังหวะและทำนองถูกต้อง	๑๐					
รวม		๗๐					

เกณฑ์การตัดสิน

๕๖-๗๐ หมายถึง ดีมาก = ๑๐ คะแนน

๓๖-๕๕ หมายถึง ดี = ๘ คะแนน

๑๖-๓๕ หมายถึง พอใช้ = ๖ คะแนน

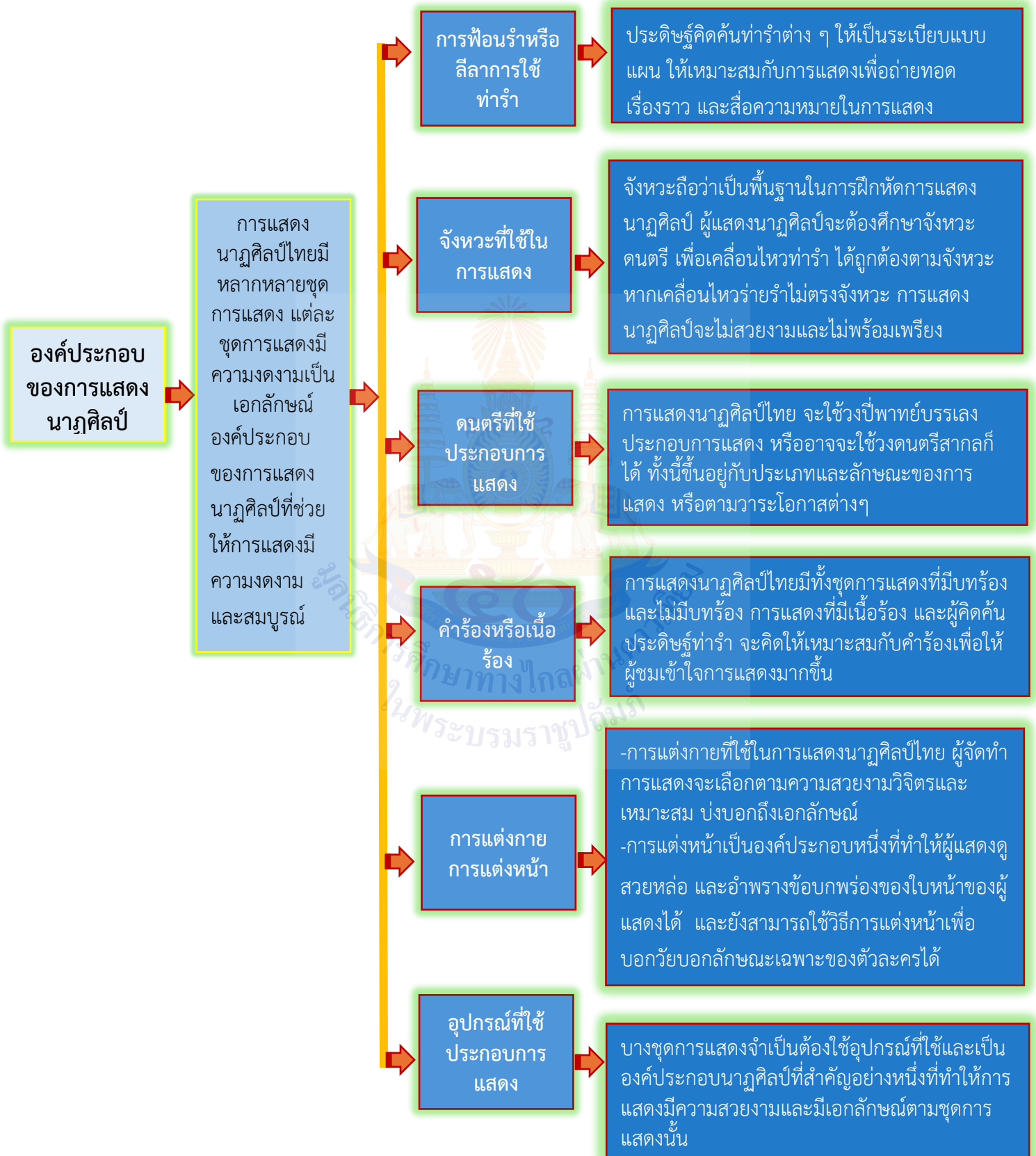
๑-๑๕ หมายถึง ปรับปรุง = ๔ คะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

ภาคผนวก ข
ผังกราฟิก
(Graphic Organizers)

นาฏศิลป์

๑) การบรรยาย

ผู้วิจารณ์ต้องสามารถพูดหรือเขียนในสิ่งที่รับรู้ด้วยการฟัง ดู รู้สึกรวมทั้งการรับรู้คุณสมบัติต่างๆ ของการแสดง โดยบรรยายแจกแจงส่วนประกอบต่างๆของการแสดงได้ เชื่อมโยงหลักเกณฑ์ศิลปะสาขาต่างๆ เข้าด้วยกันได้ หรือจะแยกเป็นส่วนๆก็ได้ ตัวอย่าง การแจกแจงองค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์

๑. ท่ารำ ใช้ภาษาทางนาฏศิลป์สื่อความหมายได้ถูกต้องและเข้าใจง่าย ปฏิบัตินาฏยศัพท์ได้ถูกต้องตามมาตรฐานเป็นส่วนใหญ่
๒. ดนตรีประกอบ บรรเลงไพเราะ จังหวะเหมาะสมกับการแสดง และแนวคิดการแสดง
๓. คำร้อง ใช้คำร้องที่มีความหมายเข้าใจง่ายสำหรับผู้ชมในระดับประถมศึกษา
๔. การแต่งกายการแต่งหน้า แต่งกายแต่งหน้าสวยงาม เรียบร้อย เหมาะสมกับแนวคิดการแสดง และช่วงวัยของผู้แสดงระดับประถมศึกษา
๕. อุปกรณ์ประกอบการแสดง เป็นดอกบัวประดิษฐ์ สวยงาม น้ำหนักเบา สีสันเหมาะกับ เครื่องแต่งกาย

๒) การ
วิเคราะห์
องค์ประกอบ
ต่างๆ ใน

- รูปแบบของนาฏศิลป์ เช่น ระบำ รำ ฟ้อน ละคร โขน ละคร เดินรำ
- ความเป็นเอกภาพของนาฏศิลป์ไทย เช่น การจัดแถว เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ประกอบการแสดง
- ความงดงามของการร่ายรำและองค์ประกอบอื่นๆ ความงามด้านวรรณคดี สีสันการแสดงเฉพาะตัว หรือเทคนิคพิเศษอื่นๆ

๓) การตีความ
และการ
ประเมินผล

ผู้วิจารณ์ต้องกล่าวถึงผลงานนาฏศิลป์โดยรวมว่าผู้จัดทำผลงานพยายามจะสื่อความหมายหรือเสนอแนะเรื่องใด เช่น เรื่องเกี่ยวกับพุทธศาสนา นิทานพื้นบ้าน ความเชื่อ ยุคสมัย เป็นต้น

ส่วนการประเมินนั้นเป็นการตีค่าของการแสดงโดยต้องครอบคลุมประเด็น ดังนี้ แสดงได้ถูกต้องตามแบบแผน ผู้แสดงมีทักษะ สุนทรียะ มีความสามารถ และมีเทคนิคต่างๆ นอกจากนี้ ต้องประเมินรูปแบบลักษณะของงานนาฏศิลป์ ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

คุณสมบัติของผู้วิจารณ์การแสดง

จะประกอบมี ๔ ข้อ ได้แก่

๑) มีความรอบรู้ มีความเข้าใจในเรื่องที่จะวิจารณ์เป็นอย่างดี ผู้วิจารณ์ควรศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ของศาสตร์ที่จะวิจารณ์ และศึกษาหลักการวิจารณ์งานประเภทต่าง ๆ ด้วยเพื่อทำให้บทวิจารณ์น่าเชื่อถือ

ดังนั้น ผู้วิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์ ควรมีความรู้เกี่ยวกับหลักการแสดงนาฏศิลป์ องค์ประกอบนาฏศิลป์ และดนตรี เพื่อให้สามารถการวิเคราะห์และวิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์ได้ถูกต้อง

๒) มีความทันสมัยต่องานวิจารณ์ สนใจติดตามข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้รอบ มีมุมมองกว้างขวาง ทันสมัย นำไปสู่ความเข้าใจ เห็นอกเห็นใจต่อศิลปินที่สร้างสรรค์งานที่มีแนวคิดที่แตกต่างจากงานทั่วไป และไม่ควรแสดงทัศนะที่ต่างประเด็น ตัวอย่าง

การแสดงนาฏศิลป์ร่วมสมัยแบบนามธรรม เป็นการแสดงที่ซ่อนอารมณ์อย่างลึกซึ้ง ผสมศาสตร์ต่างๆ และซับซ้อนจนเกิดเป็นผลงาน ผู้วิจารณ์ต้องมีความทันสมัยและเปิดใจรับศิลปะแนวสมัยใหม่ วิจารณ์อย่างเข้าใจ วัตถุประสงค์การแสดง ตรงประเด็น และสร้างกำลังใจให้ศิลปินพัฒนาผลงานต่อไป

๓) ต้องมีญาณทัศน์ คือ ความคิดเฉียบแหลม หยั่งรู้ถึงแก่นเรื่อง ไม่พิจารณาแต่เพียงผิวเผิน และด่วนสรุป ซึ่งการจะฝึกฝนตนเองให้เป็นผู้มีญาณทัศน์ทำได้โดยการสังเกต การลองตั้งคำถาม ตั้งสมมติฐาน และติดตามหาคำตอบด้วยความตั้งใจ

ตัวอย่าง ผู้วิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์จะต้องมีความเข้าใจเนื้อเรื่องที่ใช้ในการแสดง และสังเกต วิเคราะห์ ว่าผู้แสดงถ่ายทอดอารมณ์ได้ถูกต้องตามเนื้อหาเรื่องหรือไม่ โดยไม่ด่วนตัดสินใจ

๔) มีความเที่ยงธรรม ต้องตั้งตนเป็นกลาง ไม่กล่าวชมเพราะมีความสัมพันธ์ที่ดีส่วนตัว หรือเพราะมีกรอบความคิดและรสนิยมที่คล้ายกัน ขณะเดียวกันก็ไม่ติเพราะไม่ชอบบุคคลหรือไม่ถูกกับรสนิยมตนเอง

ในทางจริยธรรมผู้วิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์ควรวิจารณ์อย่างเป็นกลาง ใช้ถ้อยคำสุภาพ เอาเหตุผลและ

รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย

รำ

คือการแสดงที่มุ่งเน้นถึงศิลปะท่วงท่า ดนตรี ไม่มีการแสดงเป็นเรื่องราว รำบางชุดเป็น การชมความงาม บางชุดตัดตอนมาจากวรรณคดีหรือบางที่ก็ไม่จำเป็นต้องมีเนื้อเพลงเช่นการรำหน้าพาทย์

→ **รำเดี่ยว** -การแสดงที่มีผู้แสดงเพียงคนเดียวเป็นการแสดงที่มุ่งอวดศิลปะทางนาฏศิลป์ มุ่งเน้นความสวยงาม เป็นการแสดงฝีมือของผู้แสดง

→ **รำคู่** การแสดงชุดนี้ไม่จำเป็นต้องพร้อมเพียงกันแต่อาจมีท่าที่เหมือนได้ เพราะการรำคู่นี้เป็นการใช้ลีลาที่แตกต่างกันระหว่างผู้แสดงสองคน

→ **รำหมู่** การแสดงเป็นหมู่ การแสดงเป็นหมู่ คือ การแสดงที่มีผู้แสดงตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ใช้เพลงบรรเลงประกอบการแสดงทั้งมีเนื้อร้องและไม่มีเนื้อร้อง เน้นความพร้อมเพรียงความสมดุลในการแสดงหรือที่เรียกว่า “ระบำ” อีกทั้งยังหมายความรวมไปถึง “ฟ้อนและเซิ้ง” ด้วย

→ **รำละคร** คือการรำที่ใช้ในการแสดงละครหรือโขน เป็นการแสดงท่าทางสื่อความหมายไปกับบทร้องหรือบทละคร และเพลงหน้าพาทย์ต่างๆ ในการแสดงละคร

ระบำ

คือการแสดงที่มีความหมายในตัวใช้ผู้แสดงสองคนขึ้นไป ต้องการสื่อการแสดงชุดนั้นผ่านทางบทร้องเพลง หรือ การแต่งกายแบบที่มาจากแรงบันดาลใจ จากเรื่องต่างๆเช่นวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็น

→ **ระบำมาตรฐาน** หมายถึง การแสดงที่มีลักษณะการแต่งกายยืนเครื่องพระ-นาง ตลอดจนท่ารำเพลงร้องและดนตรีได้กำหนดไว้เป็นแบบแผน มีลักษณะเฉพาะตัว ตามแบบของนาฏศิลป์ไทย

→ **ระบำเบ็ดเตล็ด** หมายถึง การแสดงที่ประติษฐ์คิดค้นหรือปรับปรุงขึ้นใหม่ตามความประสงค์ ตามเหตุการณ์ ตามสมัยนิยม ตามเนื้อเรื่องที่ผู้ประพันธ์ต้องการ หรือเป็นระบำที่ใช้ประกอบการแสดงละคร การแต่งกายจะแต่งตามรูปแบบลักษณะของการแสดงนั้นๆ

การแสดง ละคร

คือ การแสดงที่ดำเนินเป็นเรื่องราว ผู้แสดงที่รับบทบาทตัวละคร เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ โดยใช้การร้อง การแสดงออกของ ลีลาท่ารำ และ การใช้เพลงประกอบตามแบบแผนของการแสดง ละครแต่ละประเภท

→ **ละครแบบดั้งเดิม** ละครชาตรี ละครนอก ละครใน

→ **ละครรูปแบบปรับปรุง** ละครดึกดาบรรพ์ ละครพันทาง ละครเสภา

→ **ละครที่พัฒนาขึ้นใหม่** ละครพูด ละครร้อง ละครสังคีต ละครอิงประวัติศาสตร์ ละครเพลง ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์

การแสดง เป็นชุด เป็นตอน

คือ การแสดงที่สอดแทรกอยู่ในการแสดงละครที่ตัดตอน

นำมาแสดงเป็นชุดเป็นตอนสั้น ๆ จุดประสงค์เพื่อ

เป็นการรื้อฟื้นฝีมือของผู้แสดงการแสดงที่ตัดตอนมาจากการแสดงเรื่องใหญ่เป็นการแสดงประเภทรำเดี่ยว รำคู่ หรือระบำ ขึ้นอยู่กับลักษณะการรำ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

นาฏศิลป์กับบทบาททางสังคม

นาฏศิลป์เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่สร้างสรรค์สุนทรียะด้านจิตใจและอารมณ์ให้กับคนในสังคมและมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่สามารถสะท้อนวิถีชีวิตและกิจกรรมของคนในสังคม ทั้งที่เป็นกิจกรรมส่วนตัวและกิจกรรมส่วนรวม ดังพิจารณาได้จากบทบาทของนาฏศิลป์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทางด้านต่าง ๆ เช่น บทบาทในพิธีกรรมรัฐพิธีและราชพิธี การแสดงนาฏศิลป์ในพิธีกรรมต่าง ๆ สามารถแสดงถึงความเชื่อในพลังเหนือธรรมชาติของภูตผีปีศาจและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย เช่น การฟ้อนรำในพิธีรำผีฟ้าเพื่อรักษาโรค หรือสะเดาะเคราะห์ของภาคอีสาน การฟ้อนผีผดผีเม้งในภาคเหนือ ที่จะมีผู้หญิงมาเข้าทรง เป็นต้น

นาฏศิลป์ไทยในสังคมปัจจุบัน

นาฏศิลป์ไทย ทุกท่านคงนึกถึงภาพ คนแต่งกายแบบละคร สวมชุด มงกุฏ ทำท่าร้ายรำตามทำนองเพลง และมองว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่โบราณ คร่ำครึ ไม่เข้ากับสังคมยุคสมัยปัจจุบัน ที่ทุกสิ่งทุกอย่างต้องรวดเร็ว ฉับไว และดูเป็นสากล แต่คงไม่มีใครทราบว่าสิ่งที่ท่านมองเห็นว่าล้าหลังนั้น เป็นเครื่องยืนยันถึงอดีต ความเป็นมาและวัฒนธรรมที่สั่งสม อันมีคุณค่ายิ่งของชาติไทย คำว่า นาฏศิลป์ ตามความหมายของพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

นาฏ - น. นางละคร นางฟ้อนรำ ไทยใช้หมายถึง หญิงสาวสวย เช่น นางนาฏ

นาฏกรรม - น. การละคร ฟ้อนรำ

นาฏศิลป์ - น. ศิลปะแห่งการละครหรือการฟ้อนรำ

นอกเหนือจากนี้ ยังมีท่านผู้รู้ได้ให้ความหมายของคำว่า นาฏศิลป์ ในแง่มุมต่างๆ ไว้ดังนี้

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพฯ

ทรงอธิบายถึงกำเนิดและวิวัฒนาการของนาฏศิลป์ที่ผูกพันกับมนุษย์ ดังนี้

“ การฟ้อนรำ ย่อมเป็นประเพณี ในเหล่านมนุษย์ทุกชาติทุกภาษา ไม่เลือกที่จะอยู่ ณ ประเทศถิ่นสถานที่ใดในพิภพนี้ คงมีวิธีการฟ้อนรำตามวิสัยชาติของตนด้วยกันทั้งนั้น อย่างว่าแต่มนุษย์เลยถึงแม้สัตว์เดรัจฉานก็มีวิธีฟ้อนรำ ดังเช่น สุนัขกาไก่ เป็นต้น เวลาใดที่สบอารมณ์มันเข้ามันก็เต้นโลดกริดกรายทำกิริยาท่าทางได้ต่างๆ ฯลฯ”

อาจารย์ธนิต อยู่โพธิ์

ได้ให้ความหมายของนาฏศิลป์ ไว้ดังนี้

“ คำว่า นาฏยะ หรือ นาฏะ ความจริงมีความหมายรวมเอา ศิลปะ ๓ อย่างไว้ด้วยกัน คือ การฟ้อนรำหนึ่ง การบรรเลงดนตรีหนึ่ง และการขับร้องหนึ่ง หรือพูดอย่างง่ายๆ คำว่า นาฏยะ มีความหมายรวมทั้งการฟ้อนรำขับร้องและประโคมดนตรีด้วย ไม่ใช่มีแต่ความหมายเฉพาะศิลปะแห่งการฟ้อนรำอย่างเดียวดังที่ท่านเข้าใจกัน”

นาฏศิลป์กับบทบาททางสังคม

สรุปความได้ว่า นาฏศิลป์ เป็นศิลปะที่มนุษย์แสดงออกเมื่อเกิดอารมณ์ขึ้น มีวิวัฒนาการมาพร้อมความเจริญของมนุษย์ มีการจัดระเบียบแบบแผนให้เกิดความงดงาม ประกอบไปด้วย การร้อง การรำ และการบรรเลงดนตรี การแสดงนาฏศิลป์ของไทย ปรากฏในรูปแบบของการละคร ฟ้อน รำ ระบำ เต้น การแสดงพื้นเมืองภาคต่างๆ ซึ่งมีการขับร้องและการบรรเลงดนตรีรวมอยู่ด้วย ถือกำเนิดขึ้นมาจากธรรมชาติ ความเชื่อ ศาสนา ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ผสมกับได้รับอารยธรรมจากประเทศอินเดียที่มีความเจริญก้าวหน้าทางศิลปวิทยาการทางด้านต่างๆ ต่อมาได้มีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง จนกลายมาเป็นนาฏศิลป์ไทยที่มีแบบแผนอย่างเช่นในปัจจุบัน

นาฏศิลป์ไทยในอดีตมีบทบาทสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย บทบาทในงานสำคัญของหลวงพิธีกรรมต่างๆ ของชาวบ้าน รวมถึงการสร้างความบันเทิงให้กับผู้คนในสังคม เช่นการแสดงลิเก ละคร โขน เพลงพื้นเมืองต่างๆ เมื่อสังคมยุคปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นาฏศิลป์ไทยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตัวเองจากที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์อย่างในอดีตมาเป็นบทบาททางด้านต่างๆ

นาฏศิลป์ไทยในสังคมปัจจุบัน

๑. บทบาททางการศึกษา การแสดงออกทางด้านศิลปะนั้นถือเป็นศาสตร์และศิลป์ ในอดีตการเรียนของศาสตร์แขนงนี้มักอยู่ในแวดวงที่จำกัดเฉพาะกลุ่มเท่านั้น แต่ปัจจุบันมีการเปิดกว้างมากขึ้น มีการจัดตั้งสถานศึกษาสำหรับการสอนนาฏศิลป์ขึ้นหลายแห่ง ทั้งของรัฐ ที่สอนทางด้านนาฏศิลป์ มีหน้าที่ทำนุบำรุงรักษาศิลปะโดยตรง สถานศึกษาของเอกชนที่สอนนาฏศิลป์ให้แก่กุลบุตรกุลธิดา เพื่อส่งเสริมความสามารถและบุคลิกภาพรวมถึงส่งเสริมลักษณะนิสัย

๒. บทบาททางธุรกิจและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งบทบาทนี้เห็นได้อย่างชัดเจน ในการแสดงตามงานเทศกาลท่องเที่ยวต่างๆ ที่ภาครัฐหรือเอกชนจัดขึ้น จะต้องมีการนาฏศิลป์ไทยเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบมหรสพสมโภชหรือ การแสดงแสง เสียงสื่อบันเทิง โดยศิลปะการแสดงเหล่านี้ถือเป็นจุดขายที่สำคัญ นอกเหนือจากนี้ยังมีโรงละครของเอกชนเปิดทำการแสดงเพื่อให้ชาวต่างชาติหรือผู้ที่สนใจเข้าชมดำเนินการในรูปแบบธุรกิจอย่างชัดเจน

๓. บทบาทในการอนุรักษ์และเผยแพร่เอกลักษณ์ของชาติ ปัจจุบันวัฒนธรรมต่างชาติมี บทบาทอย่างมากในสังคมไทย และเป็นไปได้ว่าอนาคตประเทศไทยอาจถูกกลืนทางวัฒนธรรมได้ เพื่อให้ความเป็นไทยคงอยู่ สิ่งที่จะช่วยได้นั้นคือ เอกลักษณ์ของชาติในด้านต่างๆโดยใช้วิธีการเผยแพร่ อนุรักษ์ และสร้างสรรค์ศิลปะการแสดง นอกจากนี้ยังเป็นการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นอีกด้วย

จะเห็นได้ว่านาฏศิลป์ไทยได้ปรับตัวให้ดำรงอยู่ได้ในสังคมไทย ช่วยสร้างอาชีพให้กับผู้คน สร้างเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างสังคมหนึ่งกับอีกสังคมหนึ่ง ส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติให้ชัดเจน ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นำรายได้เข้าประเทศ และอื่นๆอีกมากมายที่สอดแทรกอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม จึงเห็นได้ว่า สิ่งที่ยังขาดหายไปอย่างน่าใจหายว่าไม่เป็นสากลหรือเข้ากับยุคสมัย แต่สิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญระดับชาติที่ช่วยให้ชาติไทยดำรงอยู่ได้ เป็นประเทศที่มีเอกลักษณ์ของตัวเองไม่เหมือนประเทศใด จงภูมิใจและช่วยกันรักษาสິงนี้ให้คงอยู่กับประเทศไทยต่อไปตราบนานเท่านาน

แนวทางการอนุรักษ์นาฏศิลป์

นาฏศิลป์ไทยกำลังจะหายไปนาฏศิลป์ไทยเป็นการร่ายรำที่มนุษย์ได้ปรุงแต่งจากลีลาตามธรรมชาติให้สวยงามดงาม โดยมีดนตรีเป็นองค์ประกอบในการร่ายรำ ซึ่งนาฏศิลป์ของไทยแบ่งออกตามลักษณะของรูปแบบการแสดงเป็นประเภทใหญ่ ๆ ๔ ประเภท คือ โขน ละคร รำระบำ และการแสดงพื้นเมือง ซึ่งสร้างสรรค์สุนทรียะด้านจิตใจและอารมณ์ให้กับคนในสังคมและมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่สามารถสะท้อนภาพวิถีชีวิตและกิจกรรมของคนในสังคม

๑. กลุ่มผู้สร้างงานเป็นผู้ที่คิดริเริ่มสร้างสรรค์งาน จึงควรมีแนวทางในการอนุรักษ์ ดังนี้

๑) กลุ่มผู้สร้างงานนาฏศิลป์แนวอนุรักษ์ ควรมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีรสนิยมที่จะสร้างผลงานด้านนาฏศิลป์โดยศึกษาค้นคว้าจากชุมชนท้องถิ่น เพื่อค้นหานาฏศิลป์ที่มีคุณค่าจากภูมิปัญญาชาวบ้านและที่สำคัญคือจะต้องเข้าใจวิธีการสื่อสารเพื่อให้ไปถึงผู้ชมจึงจำเป็นต้องพัฒนาตัวเองให้เป็นผู้รู้ผู้รู้ใฝ่เรียนแสวงหาความรู้ตลอดเวลา

๒) กลุ่มผู้สร้างงานนาฏศิลป์ในระบบการเรียนการสอน ผู้สอนควรสร้างโอกาสในการเรียนรู้นาฏศิลป์ไทยไม่เฉพาะแต่ในห้องเรียนเท่านั้นแต่ควรสร้างโอกาสในการเรียนรู้โดยผ่านสื่อทุกประเภท

๓) การสร้างค่านิยมใหม่ในองค์กรทั้งที่เป็นของรัฐ หรือเอกชน ต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนผู้สร้างงานนาฏศิลป์แนวอนุรักษ์ เพื่อจุดความสนใจของผู้ชมผู้สร้างงานอาจพัฒนารูปแบบเดิมให้มีความทันสมัย กระชับมากขึ้น

๔) การจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย ได้แก่

- โครงการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย
- โครงการสืบสานนาฏศิลป์พื้นบ้าน
- โครงการจัดการแสดงนาฏศิลป์ไทย ในพิธีกรรมที่เกี่ยวกับการทำมาหากินของแต่ละชุมชน

-โครงการจัดการแสดงนาฏศิลป์ไทย ที่เกี่ยวกับความเชื่อของแต่ละชุมชน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้การสนับสนุนผู้สร้างงานนาฏศิลป์ไทยในแนวอนุรักษ์และควร

๒. กลุ่มผู้ชม

แนวทางในการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้กับผู้ชม และแนวทางการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย มีดังนี้

๑) ให้ความรู้พื้นฐานในด้านการแสดง นาฏศิลป์ทุกประเภทยุคตั้งแต่ประวัติศาสตร์ความเป็นมา ลักษณะการแสดง ขนบนิยมในการแสดง รูปแบบลีลาท่ารำ การ ตีบท ความเป็นเอกลักษณ์ของการแสดงที่ละจุดต้องให้ผู้ชมรู้แก่ผู้ชมทั้งในด้านทฤษฎีและปฏิบัติ

๒) เปิดโอกาสให้ประชาชนได้ชมการแสดงนาฏศิลป์ไทยทุกประเภท ทั้งในรูปแบบเดิมและรูปแบบที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ เพื่อจุดประกายให้เกิดความคิด ในการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์เปรียบเทียบกับผลงานการแสดง

วิธีการดำเนินการ

๑. จัดกิจกรรมการแสดงนาฏศิลป์ไทยทุกประเภทออกสู่สายตาสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

ไม่ควรจัดแสดงเฉพาะงานเทศกาลประจำปี ต้องอาศัยความร่วมมือจากสถาบันและองค์กรทุกแห่งที่เกี่ยวข้องกับศิลปะทางด้านนาฏศิลป์

๒. ประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวาง

โดยพยายามสอดแทรกไปในทุก ๆ สื่อที่เกี่ยวข้อง ให้ข้อมูลที่เป็นองค์ความรู้แก่ประชาชน สร้างค่านิยมแก่เด็กวัยรุ่นให้หันกลับมาสนใจนาฏศิลป์ไทยซึ่งสื่อมวลชนจะช่วยให้ได้มากในเรื่องนี้

ศัพท์ที่ใช้เกี่ยวกับ
ลักษณะท่าร่า ในการฝึกหัด
การแสดงนาฏศิลป์ไทย เช่น
โชน ละคร รำ ระเบียบ เพื่อให้
เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่าง
ผู้สอนและผู้เรียน
“นาฏย” หมายถึง
เกี่ยวกับการพ้องร่า เกี่ยวกับการ
แสดงละคร “ศัพท์”
หมายถึง เสียง คำ คำยากที่
ต้องแปล เรื่อง เมื่อรวมกัน
“นาฏยศัพท์” จึงมีความหมาย
ว่า “ศัพท์เฉพาะทางวิชา
นาฏศิลป์”

๑.หมวดนามศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่เรียกชื่อท่าร่า
หรือชื่อท่าที่บอกอาการกระทำของผู้นั้น เช่น
การตั้งวงบน วงกลาง วงล่าง การจับหงาย จับ
คว่ำ จับล่อแก้ว จับปรกหน้า จับปรกข้าง กระดก
เท้า ยกเท้า ก้าวหน้า ก้าวข้าง ประเท้า เป็นต้น

๒.หมวดกิริยาศัพท์ หมายถึง ศัพท์ที่ใช้เรียกใน
การปฏิบัติบอกอาการกิริยา
เช่น ก้มวง ถดวง ส่งมือ หลบศอก เปิดคาง กด
คาง ทรงตัว ดึงไหล่ กดไหล่ กดเกลียวข้าง หลบ
เข้า ถีบเข้า แข็งเข้า กั้นเข้า เปิดสัน เป็นต้น

หมวดนาฏยศัพท์เบ็ดเตล็ด หมายถึง ศัพท์ต่างๆ
ที่ใช้เรียกในภาษานาฏศิลป์ นอกเหนือไปจากนาม
ศัพท์ และกิริยาศัพท์ อาทิ แม่ท่า (ท่าร่า
มาตรฐาน หรือท่าร่าแม่บท) นายโรง (พระเอก)
ยี่นเครื่อง (การแต่งกายหลักในการแสดงโชน และ
ละครร่า สร้างโดยเลียนแบบเครื่องต้น ของ
พระมหากษัตริย์) พระใหญ่ - พระน้อย นาง
กษัตริย์ นางตลาด

ภาษาท่า

เป็นการนำท่าทางและสีหน้าที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น คำพูด กริยาอาการ อารมณ์ ความรู้สึก มาปฏิบัติเป็นท่าทางนาฏศิลป์ไทยที่มีความหมายแทนคำพูด ให้สอดคล้องกับ จังหวะเพลงและการขับร้อง

ภาษาทำนาฏศิลป์ แบ่งตามที่มาได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑. ภาษาท่าที่มาจากธรรมชาติ เป็นท่าทางที่ดัดแปลงมาจากท่าทางตามธรรมชาติของคนเรา แต่ปรับปรุงให้ดูสวยงามอ่อนช้อยมากยิ่งขึ้น โดยใช้ลักษณะการรำรำเบื้องต้นมาผสมผสาน
๒. ภาษาท่าที่มาจากการประดิษฐ์โดยตรง เป็นท่าทางที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อให้เพียงพอใช้กับคำร้องหรือคำบรรยาย ที่จะต้องแสดง

แบ่งได้เป็น ๓ ประเภท คือ ภาษาท่าที่ใช้แทนคำพูด ภาษาท่าที่ใช้แทนกริยาอาการต่างๆ ภาษาท่าที่ใช้แสดงอารมณ์ ความรู้สึกภายใน

๑. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แทนคำพูด เช่น เรา เธอ ท่าน ปฏิเสธ เรียก ไป ที่นั่น ที่นี่ เจริญรุ่งเรือง สวยงาม เป็นต้น
๒. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์อริยาบทหรือกริยาอาการเช่น ทำยืน ทำเดิน ทำนั่ง เป็นต้น
๓. ภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่ใช้แสดงอารมณ์ความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ โกรธ เศร้าโศก อาย รัก เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีภาษาท่าทางนาฏศิลป์ที่สื่อถึงท่าทางของสัตว์เช่น นก ม้า ไก่ ครุฑ ลิง ควาย กวาง

หลักการตีบท

- ๑) การคิดทำรำเพื่อตีบท ต้องเลือกคำสำคัญของวรรคเพลง
- ๒) สามารถคิดทำรำที่แสดงความหมายได้เอง โดยเริ่มคิดจากท่าทางธรรมชาติที่สื่อความหมายก่อน และนำท่านาฏยศัพท์เข้ามาดัดแปลง ให้กลายเป็นท่า

ต้นกำรำ

<https://sites.google.com/site/ajanthus/te>

ประวัติและองค์ประกอบของการแสดงต้นกำรำเคียว

การแสดงต้นกำรำเคียว เป็นการละเล่นพื้นเมืองที่เก่าแก่ของชาวจังหวัดนครสวรรค์ โดยเป็นการร้องเล่นกันในกลุ่มชาวบ้านที่มีอาชีพทำนา มีเล่นกันมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๗ (พ.ศ. ๒๔๗๕) กำเนิดครั้งแรกที่บ้านสระทะเล ตำบลสระทะเล อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ โดยหลวงศรีบุญขวัญ เป็นผู้ประดิษฐ์เนื้อร้อง เล่นกันแพร่หลายในบ้านสระทะเลและตำบลใกล้เคียง เช่น ตำบลเขาทอง ซึ่งเนื้อเพลงแต่ละตอนสะท้อนสภาพความเป็นอยู่ของชาวบ้านอย่างชัดเจน ลักษณะการรำไม่อ่อนช้อยเหมือนการรำทั่วไป เพราะถือเอาความสนุกเป็นหลัก มีทั้งเต้นและรำ ควบคู่กันไป ส่วนมือทั้งสองของผู้รำ ข้างหนึ่งจะถือเคียว ข้างหนึ่งจะถือรวงข้าว จึงได้ชื่อว่า ต้นกำรำเคียว

ผู้เล่นเป็นชายหญิงที่ประกอบอาชีพทำนาโดยต่างฝ่ายต่างช่วยกันเกี่ยวข้าวในลักษณะการเอาแรง และเมื่อถึงเวลาพักในช่วงกลางวัน หรือ ช่วงบ่าย จะเล่นร้องรำกันที่ลานนาข้าว เพื่อผ่อนคลายความเหน็ดเหนื่อย ผู้ชม อาจจะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้าวอยู่ในนาใกล้ๆ โดยมีส่วนร่วมในการปรบมือตามลูกคู่ได้ เพื่อผ่อนคลายจากการทำงาน โดยผู้ชมฝ่ายหญิงจะปรบมือและอยู่ฝั่งแม่เพลง ผู้ชมฝ่ายชายจะปรบมือและอยู่ฝั่งพ่อเพลง

โอกาสการเล่น ในอดีตจะเล่นในช่วงฤดูเกี่ยวข้าวในช่วงพัก เข้า กลางวัน และตอนบ่าย แต่ปัจจุบันนี้มีเครื่องจักรเข้ามาช่วยทุนแรงและใช้คนเพียงเล็กน้อย การรวมกลุ่มของพ่อเพลงแม่เพลงก็น้อยลง รวมถึงไม่มีผู้สนใจร้องเล่นเหมือนในอดีต โอกาสการแสดงจึงเป็นในลักษณะของการรับเชิญไปเล่นตามวาระโอกาสต่างๆ

ประวัติและองค์ประกอบของการแสดงต้นกำรำเคียว

การแต่งกาย ฝ่ายชายจะนุ่งกางเกงขาก๊วยและเสื้อกั๊กสีดำ มีผ้าขาวม้าคาดพุง สวมรองเท้าฝ้ายหญิงจะนุ่งโจงกระเบนและเสื้อแขนกระบอกสีดำทั้งชุดเช่นกัน ทัดดอกไม้ที่หูขวาและไม่สวมรองเท้าผู้แสดงทุกคนต้องถือเคียวในมือขวา

ดนตรีที่ใช้ ตามแบบฉบับของชาวบ้านเดิม ไม่มีดนตรีประกอบเพียงแต่ลูกคู่ทุกคนจะตบมือและร้องเฮ้ให้จังหวะ แต่เมื่อกรมศิลปากรนำไปดัดแปลง ก็ใช้ระนาดเป็นเสียงดนตรีประกอบในทำเดินเข้า-ออก

สถานที่แสดง เดิมแสดงกลางแจ้งบริเวณท้องนาที่เกี่ยวข้องข้าว ปัจจุบันมีผู้สนใจการแสดงชนิดนี้มากขึ้นจึงนำมาแสดงบนเวที

จำนวนผู้แสดง ชายหญิงจับคู่กันเล่นเป็นคู่ ซึ่งเดิมนั้นไม่จำกัดคู่ผู้เล่น แต่กรมศิลปากรได้จำกัดผู้เล่นเพียง ๕ คู่ เพื่อให้ครบทำนองและเนื้อเพลงที่เล่นและไม่เต็มเวที

บทร้องเพลงเต๋นกำรำเคียว

เพลงมา

ชาย มากันเถิดนางเอย (กรู้...) เอ้ยรา แม่มา มารีมา แม่มา (ซ้ำ) มาเถิดแม่ขุน้อง พี่จะเป็นน้องให้น้อง เป็นปี ต้อยตะริดติดตอด น้ำแห้งน้ำหยอดที่ตรงล้นปี มาเถิดนะแม่มารีมาแม่มา มาเต๋นกำย่าหญ่กันโน นานี้เอย (ลูกคู่รับท้าย)

หญิง มากันเถิดนายเอย (กรู้...) เอ้ยรา พ่อมา มารีมาพ่อมา ฝนกระจายปลายนา แล้วน้องจะมาอย่างไรเอย (ลูกคู่รับท้าย)

เพลงไป

ชาย ไปกันเถิดนางเอย (กรู้...) เอ้ยรา แม่ไป ไปรีไปแม่ไป ไปชมนกกันที่โนป่า ไปชมพฤษภากันที่โนไพร ไปชม ชะนิผีไพร กันเล่นที่โนดงเอย (ลูกคู่รับท้าย)

หญิง ไปกันเถิดนายเอย (กรู้...) เอ้ยรา พ่อไป ไปรีไปพ่อไป น้องเดินขยิกจิกไหล่ตามกัน พี่ชายไปเอย (ลูกคู่ รับท้าย)

เพลงรำ

ชาย รำกันเถิดนางเอย (กรู้...) เอ้ยรา แม่รำ รำรีรำ แม่รำ ใส่เสื้อเนื้อดีแม่ห่มแต่สีดอกดำ (ซ้ำ) น้อยหรือแน่นแม่ช่างรำ แม่เชื้อระบำเก่าเอย (ลูกคู่ รับท้าย)

หญิง รำกันเถิดนายเอย (กรู้...) เอ้ยรา พ่อรำ รำรีรำ พ่อรำ มหาหงส์ลงต่ำ ต่างคนต่างรำกันเอย

เพลงเดิน

ชาย เดินกันเถิดนางเอย (กรู้...) เอ้ยรา แม่เดิน เดินรีเดิน แม่เดิน ย่างเท้าขึ้นโคกเสียง โพระดกมันร้องเกริ่น (ซ้ำ) จะชวนหมูน้องไปท้องพะเนิน ชมเล่นให้เพลินใจเอย (ลูกคู่ รับท้าย)

หญิง เดินกันเถิดนายเอย (กรู้...) เอ้ยรา พ่อเดิน เดินรีเดิน พ่อเดิน หนทางก็รกระหกระเหิน แล้วน้องจะเดินอย่างไรเอย (ลูกคู่ รับท้าย)

เพลงร่อน

ชาย ร่อนกันเถิดนางเอย (กรู้...) เอ้ยรา แม่ร่อน ร่อนรีร่อน แม่ร่อน (ชะฉ่า ชะฉ่า ชะ ชา ฯ) ร่อนหรือร่อนแม่ร่อน (ชะฉ่า ชะฉ่า ชะ ชา ฯ) ร่อนหรือร่อนแม่ร่อน รูปร่างเหมือนนางระบำ แม่เอ้ยช่างรำ แม่คุณช่างร่อน (ซ้ำ...รูปร่าง) อ่อนแอ้นแขนอ่อนรูปร่างเหมือนมอญรำเอย (ลูกคู่ รับท้าย)

หญิง ร่อนกันเถิดนายเอย (กรู้...) เอ้ยรา พ่อร่อน ร่อนรีร่อน พ่อร่อน สีนวลอ่อนอ่อนร่อน แต่ลมบนเอย (ลูกคู่ รับท้าย)

องค์ประกอบในการสร้างงาน นาฏศิลป์และศิลปะการแสดง

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด
๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นบทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเต้นรำ
๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน
๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น
๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับ การแสดง ผู้กำกับเวที ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่างๆ

ขั้นตอนการดำเนินการ จัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย
 - ฝ่ายอำนวยการแสดง
 - ฝ่ายจัดการแสดง
 - ฝ่ายธุรการ
๒. คัดเลือกผู้แสดง การแสดงประเภทรำระบำผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน
๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ
๔. จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย
๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่
๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด
๗. การสรุปและประเมินผล
การแสดงเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ประโยชน์และคุณค่าของ การแสดง

๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก
๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิเคราะห์การแสดงอย่างมีเหตุผล
๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๕. ทำให้เกิดความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง
๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียด ทำให้เกิดความสุขสนานเพลิดเพลิน

วางแผนการจัดการแสดง

ช่วยให้ผู้ถูกเชิญทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับงาน วันเวลา สถานที่และข้อความอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องส่งต่อไปยังผู้ถูกเชิญทำให้งานนั้นเป็นที่น่าตื่นตาตื่นใจ เป็นที่รอคอย และน่าจดจำยิ่งขึ้นในใจคนที่ได้รับการ์ดเชิญนั้น

การทำการ์ดเชิญ จำเป็นสำหรับงานใดบ้าง ?

การทำการ์ดเชิญเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับงานหลาย ๆ ประเภท เช่น:

๑. งานแต่งงาน: การ์ดเชิญเป็นสิ่งสำคัญในการเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมพิธีแต่งงานของคู่สามี ภรรยา
๒. งานธุรกิจ: การ์ดเชิญสามารถใช้เชิญคนอื่นมาร่วมงานสัมมนาการประชุมหรืออีเวนต์ทางธุรกิจอื่น ๆ
๓. งานเลี้ยง: เช่น งานครบรอบวันเกิด งานแต่งงานใหม่ งานเลี้ยงขอบคุณ หรืองานเลี้ยงที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นโอกาสสังสรรค์กับคนรักในครอบครัวและเพื่อนฝูง
๔. งานโชว์ศิลปะและวัฒนธรรม: การ์ดเชิญสามารถใช้เชิญคนมาชมนิทรรศการศิลปะ การแสดงละคร หรืออีเวนต์ทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

การทำการ์ดเชิญ

ข้อมูลที่ต้องมีในการ์ดเชิญ

ข้อมูลที่ควรอยู่ในการ์ดเชิญขึ้นอยู่กับลักษณะและสถานะของงาน การทำการ์ดเชิญแต่ละงานอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่สำคัญที่ควรระบุในการ์ดเชิญประกอบด้วยดังนี้

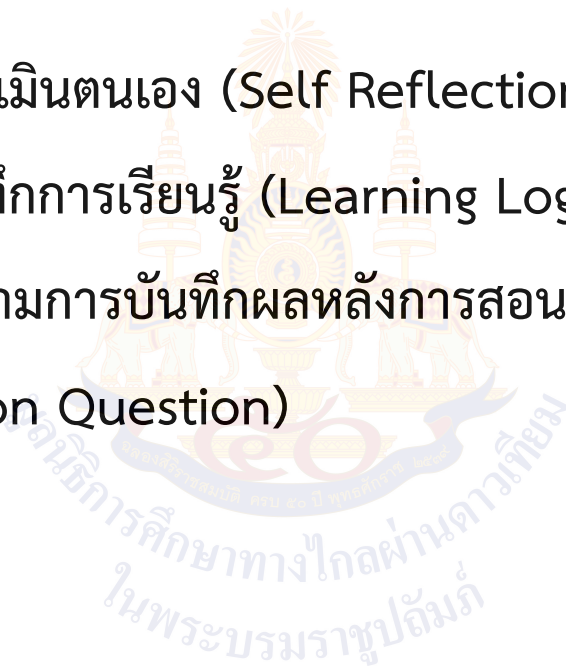
๑. ชื่อเจ้าของงาน: ระบุชื่อคนหรือหน่วยงานที่จัดงาน
๒. ชื่องาน: ระบุชื่องานหรืออีเวนต์ เช่น งานแต่งงาน, งานครบรอบ, งานเลี้ยง, งานธุรกิจ เป็นต้น
๓. วันและเวลา: ระบุวันที่และเวลาที่งานจะเกิดขึ้น
๔. สถานที่: ระบุสถานที่จัดงาน รวมถึงที่อยู่และเส้นทางในการเดินทางถึงสถานที่
๕. รายละเอียดเพิ่มเติม: อาจระบุรายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรมของงาน เช่น กิจกรรมที่จัดขึ้น การแสดง, การแข่งขัน, หรือการสนทนาที่น่าสนใจ
๖. ข้อมูลติดต่อ: แนบข้อมูลติดต่อของเจ้าของงานหรือผู้จัดงาน เพื่อให้ผู้รับการ์ดเชิญสามารถติดต่อ

ลักษณะของการ์ดเชิญที่ดีควรเป็นอย่างไร

๑. ดีไซน์ที่น่าสนใจ: ควรทำการ์ดเชิญที่มีดีไซน์ที่สวยงามและน่าดึงดูด ใช้สีที่เข้ากับการตกแต่ง และโอกาสของงาน
๒. ข้อความชัดเจน: ใช้ภาษาที่ชัดเจนและให้ข้อมูลเต็มที่ ไม่ควรทำให้ผู้เชิญสับสนเกี่ยวกับรายละเอียดของงาน
๓. รูปแบบและขนาด: ควรเลือกรูปแบบและขนาดของการ์ดที่เหมาะสมกับงาน อาจเป็นการ์ดแบบพับหรือแบบไม่พับก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของงาน
๔. ใช้ภาพหรือรูปประกอบ: การเพิ่มภาพหรือรูปประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานในการ์ดเชิญจะทำให้ดูน่าสนใจและคล้ายคลึงกับลักษณะของงานมากขึ้น
๕. รายละเอียดพิเศษ: สามารถเพิ่มรายละเอียดพิเศษเกี่ยวกับงาน เช่น กระดาษที่ใช้, การ์ดเสียบ, หรือของฝากเล็กๆ น้อย ๆ เพื่อเพิ่มความพิเศษให้กับการ์ดเชิญ

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)
- แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)
- แนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู
(Reflection Question)

นาฏศิลป์

การประเมินตนเอง (Self Reflection)

และการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการประเมินตนเอง/บันทึกสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จาก เนื้อหา บทเรียน หรือวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ของตน การประเมินตนเอง/บันทึกการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียนและการค้นพบปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์เดิม

แนวทางการใช้แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)/แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ก่อนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความหมายของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ลักษณะของการบันทึกประโยชน์ ความยาวของการบันทึก การเรียนรู้ที่เขียนในแต่ละครั้ง เกณฑ์การเขียน การกำหนดเวลาส่งบันทึกการเรียนรู้ การยกตัวอย่างของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนวางแผนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ของตนเองได้ ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรให้เวลากับการทำแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน โดยทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการประเมิน/การบันทึกแบบสะท้อนคิด

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ในระยะเริ่มต้น ควรให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน เพราะสามารถเขียนได้ง่ายกว่า จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการบันทึกการเรียนรู้

การให้ผลสะท้อนกลับของครูต่อนักเรียนควรทำด้วยความเต็มใจ ครูอ่านบันทึกการเรียนรู้แล้วพูดหรือเขียนตอบกลับไปบนบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในทันที สิ่งที่ครูตอบกลับควรเป็นการแนะนำแนวทาง การให้ความคิดเห็น การให้กำลังใจ การชมเชย หรือตอบกลับปัญหาที่นักเรียนถาม รวมไปถึงการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนได้มีการคิดและตอบกลับมายังครูผู้สอน หากครูมีเวลาควรอ่านบันทึกการเรียนรู้และตอบกลับในชั้นเรียน และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อเสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์

การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน โดยการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา นักเรียนทำแบบประเมินตนเองหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้/หน่วยการเรียนรู้ย่อย และทำแบบบันทึกการเรียนรู้ในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน/หลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยประเมินตนเองตามประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้หรือหัวเรื่องของแต่ละวิชา และเพื่อให้ครูได้นำข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ไปพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

แบบบันทึกการเรียนรู้

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
หน่วยการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

คำชี้แจง นักเรียนเลือกตอบคำถาม

๑. สิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนหน่วยการเรียนรู้นี้

.....

.....

.....

.....

๒. สิ่งใดที่ฉันน่าจะทำได้ดีกว่านี้

.....

.....

.....

.....

๓. คำถามที่ฉันอยากทราบคำตอบ

.....

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่เป็นปัญหาของฉันคือ

.....

.....

.....

.....

คำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูปลายทาง

๑. การเข้าสู่บทเรียนช่วยให้นักเรียนของฉันกระตือรือร้น กับบทเรียนที่จะเรียนต่อไปหรือไม่ เพียงใด ฉันมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงกับบทเรียนหรือไม่ อย่างไร
๒. วันนี้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ในบทเรียนต่อไปฉันควรจะทำอย่างไร เพื่อสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น
๓. การจัดกิจกรรมในวันนี้ราบรื่นดีหรือไม่ ฉันพอใจกับการจัดกลุ่มของนักเรียนในระดับใด เพราะเหตุใด มีสิ่งใด/เทคนิคใดที่ควรปรับให้การจัดการราบรื่น/ดีขึ้นกว่าเดิม
๔. วันนี้ฉันดูแลนักเรียนทั่วถึงและเป็นไปตามความแตกต่างของนักเรียนในชั้นหรือไม่ อย่างไร
๕. ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่น่าสนใจหรือแตกต่างในระหว่างการเรียนรู้จากที่ผ่านมาหรือไม่ อย่างไร
๖. ในวันนี้ฉันมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนของฉันในรูปแบบใดบ้าง (เช่น ให้กำลังใจ กล่าวชมเชย ให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ)
๗. วันนี้ฉันมีปัญหาในการกำกับชั้นเรียนหรือไม่ หากมี ฉันใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา
๘. ในช่วงนี้มีส่วนดี ๆ อะไรบ้างที่เกิดขึ้น และมีเรื่องใดที่ฉันรู้สึกว่าเป็นไปตามความคาดหวัง
๙. สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ในวันนี้
๑๐. ตามความรู้สึกของฉัน นักเรียนชอบอะไรมากที่สุดในการเรียนวันนี้ และสิ่งใดที่นักเรียนยังตอบสนองไม่ดีพอ

(ปรับจาก Richards, J.C. ๑๙๘๘. Beyond Training. New York: Cambridge University Press. หน้า ๑๖๙-๑๗๐.)

ภาคผนวก ง

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ ๑

ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. พุดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	พุดถ่ายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตาม วัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	พุดถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์ หรือหัวข้อที่กำหนด โดยเรียบเรียงประเด็น เนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พุดถ่ายทอดประเด็นสำคัญ พร้อมทั้ง <u>ประเมิน</u> <u>ความน่าเชื่อถือของข้อมูล</u> จากสารที่ได้รับ
๒. พุดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิง บวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสาร ที่ได้รับ	- พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้ง เชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง จากสารที่ได้รับ - <u>มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย</u>	- พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิง บวกและลบ และทัศนะของตนเอง - <u>ประเมินค่าของสารที่ได้รับ</u> - <u>มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จาก แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริง และหลักฐานประกอบ</u>
๓. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟังหรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตาม วัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญจาก สถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนด โดยเรียบ รียงประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ ผู้อื่นเข้าใจ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญ พร้อมทั้ง <u>ประเมิน</u> <u>ความน่าเชื่อถือของข้อมูล</u> จากสารที่ได้รับ

พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๔. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือ ดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง จากสารที่ได้รับ	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง จากสารที่ได้รับ - <u>มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย</u>	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง - <u>ประเมินค่าของสารที่ได้รับ</u> - <u>มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานจริงประกอบ</u>

ตัวชี้วัดที่ ๒ พุดเจรจาต่อรอง

พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. พุดเจรจาโนมนาวได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พุดเจรจาโนมนาว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูล ประกอบคำพูด ทาทาง และน้ำเสียง	พุดเจรจาโนมนาว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดย <u>เสนอมุมมองและเหตุผล เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม</u>	พุดเจรจาโนมนาว โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
๒. พุดเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พุดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูล ประกอบคำพูด ทาทาง และน้ำเสียง	พุดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดย <u>เสนอมุมมองและเหตุผล เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม</u>	พุดเจรจาต่อรอง โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ตัวชี้วัดที่ ๓ เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล	- รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - <u>วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิด หรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่นำไปใช้ได้</u>	- รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิดหรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบ - <u>สามารถเชื่อมโยงแนวคิดของสารที่ได้รับกับมุมมอง แนวคิดหรือประสบการณ์ของตนเองได้</u>
๒. ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล	ตรวจสอบ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร อย่างมีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์	ตรวจสอบ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร อย่างมีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์ <u>โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม</u>	ตรวจสอบ และประเมินความถูกต้องของ <u>ข้อเท็จจริง ความน่าเชื่อถือ และความเปนกลางของข้อมูล</u> ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม

ตัวชี้วัดที่ ๔ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารในลักษณะต่างๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา ตลอดจนการสื่อสารผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเอง	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายโดยปราศจากอคติ - สามารถสรุปประเด็น ดีความ มีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร - มีการผลิตสื่อและการออกแบบการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายโดยปราศจากอคติ - มีการสรุปประเด็น ดีความ วิเคราะห์ และประเมินค่า ในขั้นตอนที่ซับซ้อนขึ้น - เข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร - มีชั้นเชิงในการสื่อสารที่มีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน	ระบอบประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล	ระบอบประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ ตั้งเกณฑ์และจำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล

	จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน	ระบอบองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล	ระบอบองค์ประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ ตั้งเกณฑ์และจำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล
๒. หาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบอบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดที่มากขึ้น อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบอบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดที่มากขึ้น อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล

๓. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุข้อเท็จจริง แนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	<u>อธิบายแนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่เพิ่มขึ้น</u> ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	<u>อธิบายแนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่เชื่อมโยงกัน</u> ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง <u>และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์</u>
--	--	--	---

ตัวชี้วัดที่ ๒ คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การวางแผน ออกแบบ คำนวณการณ กำหนดเป้าหมายในอนาคต เพื่อประกอบการตัดสินใจตัดสินใจตนเองและสังคม	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่ประโยชน์ในการผสมผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจตัดสินใจตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่ประโยชน์ในการผสมผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ <u>และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้</u> อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจตัดสินใจตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่ประโยชน์ในการผสมผสานรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยแสดงเห็นถึงลักษณะ <u>เอกลักษณ์ และคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้น</u> เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจตัดสินใจตนเอง <u>และสังคม</u>

	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสมรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจของตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสมรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ <u>และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้</u> อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจของตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการผสมรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยแสดงให้เห็นถึงลักษณะเอกลักษณ์ และคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้น เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจของตนเอง <u>และสังคม</u>
--	--	--	--

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒. คิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิดในทางบวก และสามารถประยุกต์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง que คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่ จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง que คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง que คิด และสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลาย มีการประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปสร้างสิ่งใหม่ ที่ใช้งานได้ผลดีกว่าเดิม ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง <u>และสังคม</u>

	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่ จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด และสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลาย มีการประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปสร้างสิ่งใหม่ที่ใช้งานได้ผลดีกว่าเดิม ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ตนเองและสังคม
--	---	--	--

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๓. คิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่หลากหลาย โดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางดานข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็น ตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางดานข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลาย และคิดอย่างลึกซึ้ง วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทางดานข้อเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลาย คิดอย่างลึกซึ้ง และคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำตอบ โดยตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาข้อมูล ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและ ความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือก ประเมินทางเลือก และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด และไตร่ตรอง ทบทวนทางเลือกที่เลือกไว้อีกครั้ง

พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทาง ดานขอเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิด เห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิด วิเคราะห์ ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการ หาคำตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด ตามเกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้ แย้งและความคิดเห็น ตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสม ที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทาง ดานขอเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิด เห็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลาย <u>หลาย และคิดอย่างลึกซึ้ง</u> วิเคราะห์ข้อมูล และเลือกข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการหาคำ ตอบ ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิดตาม เกณฑ์ที่กำหนด พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทาง เลือกและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทาง ดานขอเท็จจริง ข้อโต้แย้ง และความคิดเห็นที่ เกี่ยวข้องกับประเด็นที่คิดอย่างหลากหลาย คิด อย่างลึกซึ้ง และคาดการณ์ถึงผลที่จะเกิดขึ้นใน <u>อนาคต</u> วิเคราะห์ข้อมูลและเลือกข้อมูลที่จะนำ มาใช้ในการหาคำตอบ <u>โดยตั้งเกณฑ์ในการ</u> <u>พิจารณาข้อมูล</u> ประเมินข้อมูลที่ใช้ในการคิด <u>ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้</u> พิจารณาข้อมูล ข้อโต้แย้งและ ความคิดเห็นตามหลักเหตุผล ระบุทางเลือก <u>ประเมินทางเลือก</u> และเลือกทางเลือกที่เหมาะสม <u>มากที่สุด และไตร่ตรอง ทบทวนทางเลือกที่เลือก</u> <u>ไว้อีกครั้ง</u>

สมรรถนะที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา ตัวชี้วัดที่ 1

ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. วิเคราะห์ปัญหา			
1.1 ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหา จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหา <u>จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ</u> ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหา สาเหตุและต้นตอของปัญหา และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหา จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย
2. ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้เคียง			
3. ระบุสาเหตุของ ปัญหา			
4. จัดระบบข้อมูล	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับ ความสำคัญของสาเหตุของปัญหา <u>และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหา และผลกระทบ โดยมีข้อมูลสนับสนุน</u>	<u>แตกปัญหาที่มีความซับซ้อนให้เป็นปัญหาย่อยที่มีความซับซ้อนน้อยลง</u> ระบุเกณฑ์จำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับ ความสำคัญของสาเหตุของปัญหา และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของ ปัญหาและผลกระทบ โดยมีข้อมูลสนับสนุน
1. การจำแนก			
2. การจัด ลำดับ			
3. เชื่อมโยง			

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
5. การตั้งสมมติฐาน	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย
6. การกำหนดทางเลือก	ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหาและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหา	และเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้น	และเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของ <u>ผลกระทบเชิง</u>
7. การตัดสินใจเลือกวิธีการ	ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา	จากวิธีการแก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา <u>พร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่เลือก</u>	<u>บวกและเชิงลบ</u> ที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ปัญหานั้น <u>รวมทั้งคาดการณ์อุปสรรคที่จะเกิดขึ้น</u> และตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา พร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหาที่เลือก

2. การวางแผนในการแก้ปัญหา			
	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงาน <u>และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน</u>	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงาน กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน มี <u>แนวทางการจัดการความเสี่ยงเมื่อการดำเนินงานไม่ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้</u>

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3. การดำเนินการแก้ปัญหา			
3.1 การปฏิบัติตามแผน	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ขอบจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ขอบจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน <u>พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง</u>	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ขอบจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน <u>พร้อมทั้งดำเนินการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง</u>
3.2 การตรวจสอบทบทวนแผน			
3.3 การบันทึกผลการปฏิบัติ			

4. สรุปผลและรายงาน

	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการ ดำเนินงาน และขอคนพบที่มีหลักฐานสนับสนุน	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการ ดำเนินงาน ขอคนพบที่มีหลักฐานสนับสนุน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ <u>สถานการณ์อื่น</u>	<u>นำเสนอและเขียนรายงานผลการดำเนินงานตามรูปแบบที่กำหนด</u> โดยให้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของ การดำเนินงาน ขอคนพบที่มีหลักฐาน สนับสนุนสามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น
--	--	--	--

ตัวชี้วัดที่ 2 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. คุณภาพของผลงาน/การแก้ปัญหา			
	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรงตาม วัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบ ไว้ หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผล งาน/ การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผล	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรง ตามวัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ ได้ออกแบบไว้ หรือระบุปัญหาและ อุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มี ประสิทธิผล <u>พร้อมเสนอแนวทางในการ เพิ่มประสิทธิผล</u>	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผล <u>และ</u> <u>ประสิทธิภาพ</u> ตรงตามวัตถุประสงค์และตาม แผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้หรือระบุ ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ ปัญหาไม่มีประสิทธิผล <u>และประสิทธิภาพ</u> พร้อมเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผล <u>และประสิทธิภาพ</u>

2. นำไปประยุกต์ใช้			
	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการ แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดให้	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการ <u>การป้องกันหรือ</u> แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ <u>มีบริบทใกล้เคียง</u>	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการ การป้องกัน <u>และ</u> แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มี บริบทใกล้เคียง

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ ๑

นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงการที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	<u>นำความรู้ ทักษะมาสร้างชิ้นงาน/ผลงานโดยระบุวิธีการทำงาน</u> เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	<u>นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่</u> หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงการที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน ไปใช้ในการแก้ปัญหาและดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	<u>นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่</u> หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงการ/นวัตกรรมที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน มีประสิทธิภาพ ไปใช้ในการแก้ปัญหการดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ ๒ เรียนรูด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ขาวสาร	ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ขาวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่น่าจะเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ขาวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือ <u>จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ</u> รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่น่าจะเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ขาวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยประเมินความน่าเชื่อถือ <u>จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ และนำเสนอองค์ความรู้</u> รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่น่าจะเป็นข่าวลวง (fake
๒. สามารถเชื่อมโยงความรู้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ขาวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับบทเรียน	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ขาวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับเรื่องที่ต้องการศึกษาได้	news)สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ขาวสาร และสามารถ <u>นำเสนอประเด็นที่เป็นแกนสาระสำคัญครบถ้วน และเปรียบเทียบกับข้อมูลอื่น ๆ</u> หลักการทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือ
๓. มีวิธีการในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ตามความ สนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจ	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้ ข้อมูล ขาวสาร เพื่อสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจและ <u>ประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ และนำไปประยุกต์ใช้</u>

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่รวมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. ทำงานร่วมกับผู้อื่น อย่างสร้างสรรค์ สามารถ แสดงความคิดเห็นของตน ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มี การวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ เขาใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ และสร้างสรรค์ <u>แสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล</u> รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ ใ้เกียรติผู้อื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางานให้สำเร็จด้วยดี โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็น <u>อย่างมีหลักการและเหตุผล</u> โดยมีข้อมูลที่นาเชื่อประกอบการสนับสนุน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยวาจาที่สุภาพ ใ้เกียรติผู้อื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางานและใช้ความสามารถของตนเองช่วยเหลือทีมด้วยความเข้าใจ และยอมรับความสามารถของสมาชิกทีมที่แตกต่างกัน ให้สำเร็จด้วยดี โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
๒. ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา หน้าที่ ความรับผิดชอบ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่นด้วยความเข้าใจ - เคารพต่อสถาบันหลักของชาติ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา ขอตกลง กฎหมาย และแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่น <u>ด้วยความเข้าใจในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</u> - เคารพต่อสถาบันหลักของชาติ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ เคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา ขอตกลง กฎหมาย และแนวปฏิบัติตามวิถีวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย ด้วยความเข้าใจในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - เคารพต่อสถาบันหลักของชาติ

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๓. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและ ผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่นทางร่างกายและวาจา - ยอมรับกับผู้อื่นที่แตกต่างทางร่างกายทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัย	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจา <u>และความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying)</u> - <u>ไหวเกียรติและช่วยเหลือผู้อื่น ไม่อคติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy)</u>	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจาและความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying) <u>และความสัมพันธ์ในโลกไซเบอร์ (Cyber bullying)</u> - <u>ไหวเกียรติผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่เลือกปฏิบัติ</u> - <u>ไหวเกียรติและช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่เลือกปฏิบัติ</u>
๔. เห็นคุณค่าของการมีชีวิต	- บอกคุณลักษณะทางบวกของตน - รับรู้และจัดการอารมณ์ ความรู้สึก และละเว้นการกระทำที่ไม่ควรทำ	- <u>ตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต</u> - <u>รับ รู แ ล ะ จั ด ก า ร อ ร ม ณ แ ล ะ ความเครียด</u> - <u>แสดงออกถึงความเชื่อทางบวกในความสามารถของตนเองที่จะประสบความสำเ็จ</u>	- <u>ตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต</u> - <u>กำกับตนเองให้ลงมือทำตามแผน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด</u> - รับรู้ จัดการอารมณ์และความเครียด - <u>แสดงพฤติกรรมตามความเชื่อและจุดยืนของตนเอง</u>
๕. เขาใจ ยอมรับ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความเสมอภาคทางเพศ	เขาใจความแตกต่างของบุคคลทั้งทางกายทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัย	<u>ทำกิจกรรมร่วมกับผู้ที่แตกต่างทางกายทางความคิด เพศ และวัยได้</u>	<u>ยอมรับผู้รวมกิจกรรมที่แตกต่างทางกาย ทางความคิด เพศ และวัยอย่างจริงใจ</u>

พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๖. ใช้ภาษา กิริยา ทาทาง เหมาะสมกับบุคคล และ โอกาสตามมารยาทสังคม	- ใช้ภาษา กิริยา มารยาทและแต่งกาย เหมาะสมตามโอกาส	- ใช้ภาษา กิริยา มารยาทและแต่งกาย เหมาะสม <u>ในทุกสถานที่และโอกาส</u> ต่างๆ - <u>พูดกับบุคคลทั่วไปด้วยความเป็นมิตร</u>	- ใช้ภาษา กิริยา มารยาทและแต่งกายเหมาะ สมในทุกสถานที่และโอกาสต่างๆ - <u>พูดอย่างมีเหตุผล ไม่ส่อเสียดให้เกิดความ เดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น</u>
๗. ปฏิบัติงาน ในสวณรวม อย่างมีความสุข	รวมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่ม ในฐานะผู้นำ หรือในฐานะสมาชิกที่ดี ของกลุ่ม โดยคำนึงถึงผลกระทบตอ ตนเองและผู้อื่น	รวมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่ม <u>ด้วยความเต็มใจ</u> ในฐานะผู้นำ หรือใน ฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่ม โดยคำนึงถึง ผลกระทบตอตนเอง ผู้อื่น <u>สังคม และสิ่ง</u> <u>แวดล้อม</u>	<u>มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น</u> <u>ชื่นชม และเห็นความทุ่มเท พยายาม ในการ</u> <u>ทำงานของสมาชิกของกลุ่ม โดยใช้วิธีการที่</u> <u>เหมาะสมกับบุคคลและ สถานการณ์ เพื่อ</u> <u>สร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบ</u> <u>ตอตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดลอม</u>

ตัวชี้วัดที่ ๔ จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. วิเคราะห์ สถานการณ์ ปัญหาและมีการจัดการได้ เหมาะสม	- เข้าใจปัญหา แก่ปัญหาและความขัด แย้งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความแตกต่างของ บุคคล - ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัด แย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- <u>เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหา</u> <u>ที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเอง</u> - แก่ปัญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้อง กับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับ ความแตกต่างของบุคคล - ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัด แย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- <u>เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหาที่</u> <u>เกิดจากการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่นที่</u> <u>ส่งผลกระทบต่อตนเองและสวณรวม</u> - แก่ปัญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับ สถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความแตก ต่างของบุคคล - ใช้วิธีการแก้ปัญหาและลดความขัดแย้งที่ <u>หลากหลาย</u> ที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัดที่ ๕ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบันของ สังคมโลก	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง ดานการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ <u>พร้อมทั้งเฝ้าและแสดงความคิดจาก สถานการณ์ที่เกิดขึ้น</u>	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง ดานการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ <u>พร้อมทั้งอธิบายผลกระทบจาก สถานการณ์ที่เกิดขึ้น</u>	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง ดานการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ <u>พร้อมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</u>
พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒. ปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม	<u>หาแนวทางรับมือกับปัญหาจาก สถานการณ์ ทางสังคมและเข้าร่วม กิจกรรมที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดย คำนึงถึงความเท่าเทียมและпенธรรม ด้วย สันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย</u>	<u>เลือกใช่วิธีการแก้ไขปัญหาเหมาะสมกับ สถานการณ์ทางสังคมและเสนอกิจกรรม ที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึง ถึงความเท่าเทียมและпенธรรม ด้วย สันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย</u>	เลือกใช่วิธีการแก้ไขปัญหาเหมาะสมกับ สถานการณ์ทางสังคม พร้อมทั้ง <u>สร้างสรรค์ กิจกรรมและเชิญชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมกิจกรรม</u> ที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึง ความเท่าเทียมและпенธรรม ด้วยสันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย

ตัวชี้วัดที่ ๖ หลีกเลียงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. รู้จักป้องกัน หลีกเลียงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ การลงละเมิดทางเพศ อุบัติเหตุ สารเสพติด และความรุนแรง	- หลีกเลียงบุคคล สถานการณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับ สาร เสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมลงละเมิดทางเพศ	- หลีกเลียงและป้องกันตนเองจาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสาร เสพติด การติด เกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมลงละเมิดทางเพศ	- หลีกเลียงและป้องกันตนเองและผู้อื่นจาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมลงละเมิดทางเพศ
๒. จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบ หรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการ ต่อหน้า ผู้อื่น	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบ หรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้า ผู้อื่น - <u>ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์</u>	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบ หรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น - ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ - <u>ใช้วิธีการที่หลากหลายในการส่งเสริมสุขภาพจิตของตน</u>

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์ <u>ด้วยตนเอง</u>	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่หลากหลายในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ - <u>เปรียบเทียบข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เก็บรวบรวมจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์</u>	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสืบค้นข้อมูล - <u>วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศก่อนนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์หรือนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้</u>
๒. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูลข่าวสารกับผู้อื่นโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีตนเอง	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในรับส่งข้อมูลข่าวสาร ผ่านช่องทางที่หลากหลาย - <u>ไม่แบ่งปันข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น</u>	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูลข่าวสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย - <u>แบ่งปันข้อมูลโดยคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง และคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อสังคม</u>
๓. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากรในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่มีประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็น <u>ประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบตอสสิ่งแวดล้อม</u>	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม <u>โดยมีความหลากหลายแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ลอกเลียนแบบไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบตอสสิ่งแวดล้อมและสามารถแนะนำผู้อื่นได้</u>
๔. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม			

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. การกำหนดปัญหาหรือความต้องการ	กำหนดปัญหาหรือความต้องการในชีวิตประจำวัน	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ <u>ค้นหาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น
๒. การรวบรวมข้อมูล	รวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ <u>สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>	- รวบรวมและจัดอันดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น - <u>รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุต่างๆ และผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>
๓. เลือกวิธีการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหา <u>เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของวิธีการ</u> ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น	เลือกวิธีการแก้ปัญหา <u>เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียความสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่</u> <u>ความประหยัด และการนำไปใช้จริงของแต่ละวิธี</u> ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น
๔. การออกแบบและปฏิบัติการ	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน หรือสนองความต้องการ ออกแบบและสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการ ให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือสนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน <u>ออกแบบและสร้างผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ</u>	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการ ให้เป็นขั้นตอนและ <u>เป็นระบบเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนหรือสนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน และสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน</u>

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๕. ทดสอบ	ทดสอบผลงานตามวิธีการที่กำหนด	<u>ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงานเองตามวิธีการที่ออกแบบ</u>	<u>ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงานอย่างเป็นระบบ ระบุข้อแก้ไข ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผลงาน</u>
๖. ปรับปรุงแก้ไขงาน	นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข ให้สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงานให้สามารถแก้ไข <u>ปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>	- นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงาน ที่สามารถแก้ไข ปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น - <u>เกิดความคิดใหม่ในการพัฒนาผลงาน</u>
๗. การประเมินผล	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน โดยใช้เครื่องมือที่กำหนดให้	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน <u>โดยเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับวิธีการประเมิน</u>	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน <u>โดยออกแบบและสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมกับวิธีการประเมิน</u>

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๑
เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวจรรยาศรี แจบไธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการอำนวยการ

รองศาสตราจารย์นราพร จันทร์โอชา	ประธานคณะกรรมการ
รองประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	คณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
นางสาวจรรยาศรี แจบไธสง	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
นางสาวสุพัตรา ผาติวิสันต์	คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)	

นางสาวกุศลีน มุสิกกุล	คณะกรรมการ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)	
นายสมเกียรติ เพ็ญทอง	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)	
นางสาวจิระพร สังข์เวทย์	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการ สาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)	
นางราตรี ศรีไพรวรรณ	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นายธีระพล เช่งวา	คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายมัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางสาวศิริรัตน์ มุลไชยศรี	คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษ	คณะกรรมการ
นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางวิภา ตันจุลพงษ์	คณะกรรมการและเลขานุการ
รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางสาวณัฐพร เผือดจันทิก	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางสาวนิสาชล แสงฟ้า	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นายพันธ์พัทธ์ ชัยด้วง	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	
นางสาวสรिता แก้วหาวงค์	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	

คณะทำงานตรวจและแก้ไขคู่มือครูคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้

นายณัฐวุฒิ ขาวสมุทร	ครูชำนาญการ โรงเรียนหัวหิน สพม.ประจวบคีรีขันธ์
นางโชติกา สมพงษ์	ครูชำนาญการ โรงเรียนหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์
	ช่วยปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายจักรพันธ์ สุวรรณเกิด	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน